Allereerst was er te weinig tijd voor raadsleden om alles goed te lezen en technische vragen te stellen, dit bevordert niet de kwaliteit van de besluitvorming En het zijn nogal wat stukken, die ook nog essentiële informatie missen. Bijvoorbeeld in de trimesterrapportage staat geen toelichting bij het vrijwel niet besteden van de investeringsbudgetten en individuele eenmalige budgetten (p.10). Ook ontbreekt een actuele toelichting bij de lijst bezuinigingen in de perspectiefnota: de lijst met geplande investeringen die “voorlopig even niet” doorgaan (p 21).
Vervolgens heeft de gemeente pas op 19 juni de stukken voor de vergadering van 30 juni gepubliceerd. Reageren daarop is daardoor voor inwoners nog slechter mogelijk dan voor raadsleden.

1. De geplande investeringen die “voorlopig even niet” doorgaan, zijn vaak plannen die ook in 2025 al niet mochten doorgaan. Er is echter wel een verschil met de perspectiefnota van 2025: het te investeren bedrag is gezakt van 971.000 naar 608.000, blijkbaar is er toch ruimte. Wat vooral wordt uitgesteld zijn projecten gericht op het welzijn en gezondheid van inwoners. Het gaat onder meer om sportaccommodaties (Eenerstraat in Norg, VV Roden, speedcentre Roden, manege Norg), scouting Roden, MFA Peize, Oosterduinen, cultuur, musea, en gebiedsverbetering. De toelichting bij deze “voorstellen die voorlopig niet kunnen worden uitgevoerd” is dezelfde als die van vorig jaar, waardoor bijvoorbeeld de toelichting op Oosterduinen tot verwarring leidt bij de bewoners, terwijl in de begroting van 2025 (p11) 50.000 beschikbaar gesteld voor het maken van een breed gedragen plan.
   Voor de resterende toelichtingen geldt: wat is de onderbouwing voor uitstel?
   Een voorbeeld hiervan is Survival Norg: een groeiende vereniging dat mooie sportieve activiteiten voor volwassenen en kinderen organiseert. Ze zitten te springen om een nieuwe locatie en krijgen geen geld hiervoor, terwijl de NTV wel subsidie heeft ontvangen. Er had op zijn minst een toelichting gegeven kunnen worden per onderwerpt op wederom een jaar wachten.
   Waarom opnieuw uitstel?

2. Ook voor het vernieuwen van het Speelgoedmuseum Roden is het de vraag of er voor 2026 geld beschikbaar wordt gesteld (p13). Er is echter in het meerjarenperspectief van de begroting 2025 (p 165) wel een voorbereidingskrediet opgenomen voor 2025 en een investering van 900.000 voor 2026. De urgentie is hoog vanwege de slechte staat van het gebouw en om te voorkomen dat andere financiers afhaken is snel duidelijkheid nodig. Wat LGN betreft kan dat door een raadsvoorstel met drie varianten op zeer korte termijn voor oordeelsvorming en besluitvorming te agenderen.

3. Heeft de achterstand van het speelgoedmuseum ook te maken met de door de accountant bij de jaarrekening geconstateerde noodzaak voor het actualiseren van

beheerplannen? Goed inzicht in toekomstige uitgaven voor onderhoud ontbreekt volgens de accountant, zodat dit onderhoud nu niet op juiste wijze in toekomstige begrotingen en jaarrekeningen kan worden verwerkt. LGN ziet graag dat deze plannen zo spoedig mogelijk op orde zijn.

4. Een belangrijke vraag is waarom er bezuinigingen voor 2026 worden gepresenteerd. Er is ruim 2 miljoen overgebleven van 2024 en er zijn voldoende financiële reserves. Verder is er nog ruim 40 miljoen aan niet bestede budgetten voor 2025 beschikbaar. Wat LGN betreft komen ook de projecten van de lijst aan het eind van de perspectiefnota, in de begroting 2026 terecht. De betrokken organisaties kunnen veel zelf doen, dus een grote belasting voor de gemeentelijke medewerkers, valt niet te verwachten.

5. LGN is van mening dat de gemeentelijke handhaving van wetten en verordeningen meer aandacht verdient. Bijvoorbeeld het behoud van Pingo ruïnes wordt niet opgepakt blijkt uit signalen van inwoners. Noordenveld mag trots zijn op de oude geschiedenis van het gebied. Behoud van de restanten hiervan versterkt de aantrekkelijkheid voor inwoners en toeristen. LGN heeft grote zorgen over het feit dat handhavingszaken niet in behandeling worden genomen of halverwege de uitvoering worden gestaakt. Voorbeelden hiervan zijn te grote woningen in de Oosterduinen en gedurende lange tijd aan Langbroek 7-9. De gemeentelijke overheid heeft een handhavingsplicht voor de regelingen die de gemeente uitvoert. Dat is de basis voor betrouwbaarheid van en vertrouwen in de gemeente. Als dat met de huidige medewerkers niet lukt zal er een interne verschuiving binnen de personeelscapaciteit nodig zijn, oftewel prioriteiten stellen. Graag extra aandacht hiervoor in de begroting 2026.

6. Tot slot heeft LGN nog een voorstel voor de begroting 2026. In de jaarstukken van de provincie Drenthe staat dat het aantal subsidie-aanvragen van gemeenten in het kader van de Fietsagenda nog beperkt is. De subsidie beoogt het faciliteren van meer gebruik van de fiets als alternatief en schoon vervoermiddel door uitbreiding en verbetering van het fietsnetwerk. Deze subsidie is tot en met 2026 beschikbaar. Het zou mooi zijn als de gemeente samen met inwoners inventariseert waar het fietsnetwerk van onze gemeente verbetering behoeft. Wellicht komt er al het nodige uit de inbreng bij het verkeersplan, de mobiliteitsvisie. Op basis van deze inventarisatie kan vervolgens een aanvraag bij de provincie worden ingediend.

Graag een reactie op bovengenoemde 6 vragen / voorstellen, van de andere fracties en van het college.

30 juni 2025